

O zvířatech a lidech

Vlastimil Voráček

Narodil se v roce 1968 a už jako malý kluk byl tělem i duší ornitolog. Spolu se svým starším bratrem kroužkoval kroužky na poštovní holuby mláďata datlů, chovatelskými kroužky na kanáry pak malé stehlíky a vše co se mu dostalo do ruky. K přírodě měl vždy blízko a jako kluk z Roupova do lesa, polí a luk jen kousek. U Vlasty Voráčka lze o lásce ke zvířatům hovořit částečně jako o vrozené záležitosti, která byla rozvíjena jeho otcem, dodnes aktivním chovatelem poštovních holubů, v minulosti i kanárů a okrasného ptactva.

Jeho bratr se dokonce stal mistrem Evropy v chovu akrobatických plemen holubů a v této pro mě doposud absolutně nepochopitelné disciplíně sbírá ocenění i mimo naší republiku. Vlasta se však netají ani tím, že ho příroda vždy zajímala, a to mnohem víc než škola. Zato praktické chovatelské zkušenosti sbíral ochotně a rád. Jako dítě choval nalezené či „vybrané“ straky, kavky, poštolky, kalouse, holuby, káňata, bažanty, zkrátka vše, k čemu se jako kluk dostal. Ze savců pak pipal malé lišky, divoká prasata, muflonče, jezevce, kuny, a jak sám s úsměvem říká, vše, co venku běhalo, létalo a ležlo. Postupem času a s přibývajícím věkem se pak začal věnovat větším a vzácnějším druhům, jako jsou sokoli, orli, rarozi či exotičtí papoušci. Dnes může říci, že odchovával snad úplně vše, co měl, anebo bylo potřeba.

Vraťme se však k učení a původní profesi dnes předního chovatele, který je ve svém oboru uznávanou ikonou. Po ukončení základní školy v Roupově nastoupil v Plzni na SOU Strojní ve Šroupově ulici. Zde se vyučil zámečnickem, ale u tohoto řemesla dlouho nezůstal, i když dnes se mu získaná řemeslná zručnost určitě hodí.

V devadesátých letech se stal osobou soukromé podnikající a odešel od „černého“ řemesla zpět do lesa. Pořídil traktor na stahování dřeva a v lese pracuje dodnes jako dřevorubec. Mimo to nakoupil líhně, vybudoval potřebné chovatelské zázemí, postavil voliéry, pořídil inkubátory. Díky tomu dnes jako jeden z mála úspěšně líhne vajíčka vzácných druhů papoušků, odchovává sokolnické dravce a množí několik druhů zvláště chráněných živočichů. Dále je aktivním sokolníkem a samozřejmě má i myslivecké zkoušky, lovecký lístek a zbrojní pas. Ovšem jak sám říká, on téměř

nestřílí a u myslivců je spíš proto, aby si mohl jít do honitby zalítat se sokolnickým dravcem. Na druhou stranu loví, ale jak už zde bylo uvedeno, hlavně pomocí svých dravých ptáků a pro krásu lovu a přírody.

V Roupově kousek od Přeštic prožil dětství, vyrostl, stal se dobrovolným hasičem, oženil se a dodnes zde bydlí. S manželkou Martinou opravili dům a mají už dvě poměrně velké děti. I přesto, že odmala vyrůstaly mezi líhní, ptáčaty a krmením táto- vých chovatelských úspěchů, jejich láska k přírodě se příliš nerozvinula. Pravda, příroda jim není cizí, ale Martin je spíše sportovec a Tereza studuje ekonomickou školu v zahraničí. V praxi to pak znamená, že kolem odchovu dnes už „skáče“ jen Vlasta s manželkou Martinou.

Naše organizace s Vlastimilem Voráčkem spolupracuje od roku 2006. Po smrti Václava Langa z Horní Břízy, který pro nás líhl ptačí vajíčka a odchovával mláďata ze zničených hnízd, jsme nutně potřebovali sehnat člověka, který by to dokázal stejně dobře jako on. K Vlastimilovi jsme se dostali přes kolegu sokolníka a za tu dobu, co spolupracujeme, se ukázalo, že to, co dělá, dělá dobře a že tomu rozumí. Vylíhl a odchovával pro nás už několik mláďat čapů, poštolek, motáků pochopů, labutí, koroptví či divokých kachen. Mezi absolutní kuriozitu pak patří vylíhnutí vajíčka chřástala polního, které u nás ve stanici snesla poraněná samice tohoto vzácného a zvláště chráněného ptačího druhu. Onu samici chřástala polního našli lidé na čerstvě posekané louce u obce Úterý, kousek od Úterského potoka. Samice měla od rotační sekačky rozdrčenou nohu až po stehno a posekané křídlo. Její další trvalý chov v zajetí by hraničil s týráním zvířete a tak ve voliére čekala dva dny na závěrečný

verdikt veterináře. I přesto, že nemohla pořádně stát, chodit ani přijímat potravu, snesla druhý den ráno jedno vejce. Jelikož byla šance, že to vajíčko je oplodněné, ihned jsme ho převezli do líhně k Vlastimilovi. Ten vejce nasadil do líhně a po několika dnech vylíhl zdravého malého chřástala. Tím však ještě nebylo ani z daleka vyhráno, jelikož odchov tohoto druhu se u nás ještě nerealizoval a tak nikdo z nás přesně nevěděl, jak den starého sirotka naučit hledat potravu a čím a jak ho vlastně ideálně krmit. Naštěstí Vlastimilovy chovatelské schopnosti i cit si s mláďetem hravě

Vlastimil Voráček
s mládětem chřástala polního.

poradily a zhruba po týdnu jsme rozkrmené mládě chřástala předávali do plzeňské ZOO, kde ho zapojili do mezinárodního chovného programu a úspěšně odchováli. Dnes je samička v ZOO v Plzni cenným studijním materiálem a chovným základem pro další případný program záchrany chřástala polního v ČR.

No a jaké místo má naše dnešní osobnost v Plzeňském kraji či ČR nejraději? Samozřejmě, že rodný Roupov, kde se odehrálo vše pro něj zásadní, a přilehlé okolí jižního Plzeňska. S trochou nadsázky má Vlastimil Voráček rád zejména místa, kde může sledovat, jak třeba jestřábi vyvádí svá mláďata, místa, kde je slyšet hejkání a klapot zobáků čápů černých, kde lze vidět přeletět ostříže, luňáka či sokola. Rád jezdí s námi občas i kroužkovat třeba datly, luňáky, dravce a sovy kolem Roupova, Merklína i Staňkova.

Snažil jsem se však zjistit něco konkrétnějšího a tak volím náhradní otázku: „Kterého ze svých svěřenců, odchovanců a miláčků máš nejraději?“ Odpověď, že prvořadě manželku a děti, mě příliš neuspokojila a tak se ptám na odchovaná zvířata.

„To je těžký, měl jsem jich už tolik, že nelze říct, které z nich jsem měl nejraději. Je to stejné, jako když se ptáte zasloužilé matky 15 dětí, které ze svých dětí má nejraději. Také vám odpovím, že každé dítě je jiné, potřebuje své a že má ráda všechny stejně! No a zrovna tak to mám i já se svými zvířaty.“

Ovšem co ho v poslední době rozzuřilo a zarmoutilo zároveň, to si Vlastimil vzpomněl okamžitě: „Byl jsem lítat na honu s mým odchovancem a nejlepším rohem loveckým. Tříletá samice Pegi byla mou chloubou a opravdu výborný pták. Lítal jsem s ní v jižních Čechách, když s uloveným bažantem a vysílačkou zmizela za horizontem cca 3 km ode mě. Vyrázil jsem jí pomocí vysílačky hledat, což je standardní postup a nic neobvyklého. Zhruba po 10 minutách mi však zmizel z vysílačky signál. To mě trochu znervóznilo, ale hledal jsem dál. Marně! Marně jsem i čekal, že ztracená samice bude sedět doma na střeše, anebo že se někde objeví. Po týdnu jsem dostal zprávu od Městské policie z Českých Budějovic, že se pták i s vysílačkou našel. Samice byla bohužel však mrtvá a protkána loveckými broky! To, kdo ptáka nelegálně

zastřelil, se už asi nedozvím, ale každopádně je to věc, která mě nekonečně štve a nenechává klidným.“

■ Karel Makoň
DESOP Plzeň

Poznámka autora:

Vlastimil Voráček je obyčejný člověk, který díky svému citu, zápalu a lásce k přírodě dokáže vylihnout a zachránit nejedno ptačí vajíčko. Možná vám to přijde jako banalita a zbytečnost, ale pro nás a naši stanici je to docela zásadní věc. Kolikrát je totiž lidskou rukou škodlivě zasahováno do přirozeného hnízdění některých ohrožených a zvláště chráněných živočichů. V takových případech musí zase jiná lidská ruka nabídnout svou pomoc a ideálně ony věci napravit.

V roce 1997 a 1998 odchovával od dvou handicapovaných jestřábích rodičů vždy po dvou mláďatech, která věnoval našemu spolku a ochraně přírody k adopci do náhradního hníзда a tím pádem k reintrodukcí do volné přírody.